

SYDVESTOR AS
Postboks 402
6067 ULSTEINVIK

VÅR REFERANSE
23/3097

DERES REFERANSE

DATO
12.02.2024

Tilsynsrapport

1. Innledning

Finanstilsynet har gjennomført tematisyn i Sydvestor AS (Foretaket) knyttet til plassering av unoterte aksjer.

Det vises til Finanstilsynets forespørsel datert 25. januar 2023 angående undersøkelser og tematisyn knyttet til plassering av unoterte aksjer og obligasjoner, og den dokumentasjon Foretaket har levert basert på forespørselen. Finanstilsynet varslet i brev datert 6. mars 2023 tematisyn i Foretaket. Foretaket oversendte redegjørelser og dokumentasjon knyttet til tematisynet 15. mars, 15. mai og 18. oktober 2023.

Foretaket har tillatelse til å yte investeringstjenester som nevnt i verdipapirhandelloven (vphl.) § 2-1 (1) nr. 4, 5 og 7, samt tilknyttede tjenester som nevnt i vphl. § 2-6 (1) nr. 1, 3, 4, 5 og 6. Plasseringsvirksomheten til Foretaket omfatter hovedsakelig aksjer i prosjektselskaper i maritim sektor.

Foretaket mottok Finanstilsynets foreløpige tilsynsrapport i brev datert 11. desember 2023 (Rapporten). Foretaket ga sine kommentarer til Rapporten i brev datert 9. januar 2024 (Tilsvaret).

2. God forretningsskikk – hensiktsmessighetsvurdering

2.1 Rettslig grunnlag

Det følger av verdipapirhandellovens krav til investorbeskyttelse at verdipapirforetak skal utøve sin virksomhet i samsvar med god forretningsskikk. Som et overordnet prinsipp skal verdipapirforetak opptre ærlig, redelig og profesjonelt i tråd med kundens beste interesse og påse at markedets integritet ivaretas på beste måte, jf. vphl. § 10-9 (1).

Det følger av vphl. 10-15 (3) at verdipapirforetak skal, når det yter andre investeringstjenester enn investeringsrådgivning eller porteføljeforvaltning, søke å innhente opplysninger om kundens eller den potensielle kundens kunnskap og erfaring fra det aktuelle investeringsområdet. Foretakets undersøkelser skal sette det i stand til å vurdere om den påtenkte investeringstjenesten eller det påtenkte investeringsproduktet er hensiktsmessig for kunden. Finanstilsynet presiserer for ordens skyld at hensiktsmessighetsvurderingen må gjennomføres og underrettes kunden før kunden tar en investeringsbeslutning.

Videre følger det av vphl. § 10-15 (4) at dersom verdipapirforetaket vurderer at investeringstjenesten eller investeringsproduktet ikke er hensiktsmessig etter bestemmelsens tredje ledd, skal kunden eller den potensielle kunden advares om dette. Dersom kunden eller den potensielle kunden velger å ikke gi opplysninger som verdipapirforetaket plikter å innhente, eller gir ufullstendige opplysninger, skal foretaket advare om at dette gjør at foretaket ikke kan vurdere hva som er hensiktsmessig for vedkommende. Finanstilsynet presiserer for ordens skyld at hensiktsmessighetsvurderingen må gjennomføres og underrettes kunden før kunden tar en investeringsbeslutning.

2.2 Finanstilsynets foreløpige vurderinger i Rapporten

Ettersom Foretaket tilsendte kundene hensiktsmessighetsvurderingsskjemaet sammen med tegningsblanketten, dvs. etter at kunden hadde tatt investeringsbeslutningen, vurderte Finanstilsynet det slik at Foretaket i praksis ikke gjennomførte hensiktsmessighetsvurderinger overfor nye kunder. Finanstilsynet la til grunn at dette utgjorde alvorlige brudd på vphl. 10-15 (3), jf. vphl. § 10-9 (1). Da hensiktsmessighetsvurderingene først ble gjennomført, ble skjemaene i de fleste tilfeller svært mangelfullt utfyllt.

Finanstilsynet fant også at sitatet som gjennomgående ble brukt i e-poster til kunder ved oversendelse av hensiktsmessighetsvurderingsskjemaet; "*Videre finner dere også vedlagt dokumenter med spørsmål om opplysninger som vi er pålagt av Finanstilsynet å hente inn i forbindelse med emisjoner*", er misvisende, bagatelliserende og kan gi inntrykk av at hensiktsmessighetsvurderingen er kun en formalitet uten praktisk betydning.

Finanstilsynet trakk i tillegg fram et eksempel på en kunde som, basert på dokumentasjonen, skulle vært advart om at produktene han investerte i ikke var hensiktsmessige for ham, jf. vphl. § 10-15 (4).

På bakgrunn av disse vurderingene varslet Finanstilsynet, med hjemmel i vphl. § 19-7 (1), at det vurderte å pålegge Foretaket å:

1. Gjennomføre hensiktsmessighetsvurderinger for samtlige kunder som det er ytt andre investeringstjenester enn investeringsrådgivning eller porteføljeforvaltning overfor, og dokumentere dette.
2. Revidere relevante rutiner og retningslinjer i tråd med det som ble tatt opp i Rapporten, og gi de ansatte nødvendig opplæring i de nye rutinene.

2.3 Foretakets kommentarer i Tilsvaret

Foretaket tar Finanstilsynets foreløpige observasjoner og vurderinger på dette punktet til etterretning. Når det gjelder kunden som, basert på dokumentasjonen, skulle vært advart, opplyser Foretaket at dokumentasjonen er misvisende, og at kunden egentlig hadde langt større kunnskap om investeringene enn det som framgår av hensiktsmessighetsvurderingen. Foretaket framhever at kundedokumentasjonen Finanstilsynet har vurdert er fra første halvdel av 2022, og at Foretaket f.o.m. september 2022 har iverksatt en rekke tiltak for å innordne Foretakets praksis i samsvar med kravene i verdipapirhandeloven:

- Simulert tilsyn, ved et konsulentselskap på compliance-området, med konkluderende tilrådinger.
- Nytt hensiktsmessighetsvurderingsskjema, vedlagt Tilsvaret.
- Nytt virksomhetstilpasset rutineverk, herunder ny rutine for hensiktsmessighetsvurderinger, utarbeidet i samarbeid med et advokatfirma, vedlagt Tilsvaret.
- Opplæringstiltak overfor ansatte.

Foretaket oppgir også at det vil gjennomføre ytterligere tiltak for å rette mangler og feil knyttet til hensiktsmessighetsvurderinger.

2.4 Finanstilsynets konklusjon

Finanstilsynet tar til etterretning at Foretaket har iverksatt tiltak som skal sørge for at Foretaket gjennomfører hensiktsmessighetsvurderinger overfor nye kunder, i tråd med Finanstilsynets varsel om pålegg. Forutsatt at Finanstilsynet mottar dokumentasjon på at det er gjennomført opplæringstiltak for de ansatte **innen 29. februar 2024**, legger Finanstilsynet til grunn at det ikke lenger er grunnlag for de varslede påleggene på dette området.

3. Foretakets compliance-funksjon

3.1 Rettslig grunnlag

Verdipapirforetak skal etter vphl. § 9-16 (1) nr. 1 ha tilstrekkelige og betryggende retningslinjer, rutiner og kontrollmetoder som skal sikre at foretaket, dets ledere og ansatte etterlever sine forpliktelser etter lov og forskrift.

Verdipapirforetak plikter å ha en permanent, effektiv og uavhengig funksjon for regelverkketterlevelse (compliance-funksjon) med nødvendig autoritet, ressurser, ekspertise og tilgang til all relevant informasjon. Compliance-funksjonen skal gjennom løpende overvåking og regelmessige vurderinger, råd og veiledning, samt minimum årlig rapportering til foretakets ledelse, medvirke til at foretaket oppfyller sine forpliktelser etter gjeldende regelverk, jf. delegert kommisjonsforordning (EU) 2017/565 (Kommisjonsforordningen) art. 22 nr. 2 og nr. 3, jf. verdipapirforskriften (vpf.) § 2-2 (1).

Verdipapirforetakets øverste ledelse har ansvar for å sikre at foretaket oppfyller sine forpliktelser etter verdipapirhandelloven og tilhørende forskrifter. Det kreves blant annet at den øverste ledelsen vurderer og regelmessig kontrollerer om retningslinjene, ordningene og framgangsmåtene som innføres for å oppfylle forpliktelsene fastsatt i direktiv (EU) 2014/65 (MiFID II), er effektive, og treffer egnede tiltak for å rette opp eventuelle mangler, jf. Kommisjonsforordningen art. 25 nr. 1, jf. vpf. § 2-2 (1).

3.2 Finanstilsynets foreløpige vurderinger i Rapporten

Finanstilsynet la til grunn at forholdene som omtales i kapittel 2 i denne rapporten burde vært avdekket og påpekt av Foretakets compliance-funksjon. Finanstilsynet understreket også at det er uforenelig med kravene til compliance-funksjonens uavhengighet og autoritet mv. i Kommisjonsforordningen art. 22 nr. 2 og nr. 3, jf. vpf. § 2-2 (1), at daglig leder i et verdipapirforetak er dypt involvert i ytelsen av investeringstjenester og samtidig utfører kontrolloppgaver tillagt compliance-funksjonen, slik tilfellet var i Foretaket.

Basert på de forhold som omtales i kapittel 2 i denne rapporten, var det Finanstilsynets foreløpige konklusjon at Foretaket ikke har hatt en uavhengig og effektiv compliance-funksjon. På bakgrunn av disse vurderingene varslet Finanstilsynet, med hjemmel i vphl. § 19-7 (1), at det vurderte å pålegge Foretaket å:

3. Foreta en styrking av Foretakets compliance-funksjon, slik at den tilfredsstillende kravene i vphl. § 9-16 (1) nr. 1 og Kommisjonsforordningen art. 22 nr. 2 og nr. 3, jf. vpf. § 2-2 (1).

3.3 Foretakets kommentarer i Tilsvaret

Foretaket har ikke innsigelser til Finanstilsynets foreløpige vurderinger på dette punktet. Foretaket framhever imidlertid at det var daglig leder som tok initiativ til den omfattende gjennomgangen av

Foretakets virksomhet som innebar bl.a. engasjement med advokatfirma og et konsulentselskap på compliance-området, som nevnt over. Foretaket presiserer også her at perioden dokumentasjonen Finanstilsynet har gjennomgått er hentet fra, ikke er representativ for Foretakets nåværende virksomhet.

3.4 Finanstilsynets konklusjon

Finanstilsynet tar til etterretning Foretakets redegjørelse og oversendte dokumentasjon knyttet til tiltak som styrker Foretakets compliance-funksjon vesentlig, i tråd med Finanstilsynets varsel om pålegg. Finanstilsynet legger følgelig til grunn at det ikke lenger er grunnlag for det varslede pålegget på dette området.

For Finanstilsynet

Roy V. Halvorsen
seksjonssjef

Anders Overgård Hauglund
tilsynsrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.